

Handläggare: Staffan Halleskog

Telefon: 08-508 36 203

Verksamhetsplan 2008 Äldrenämnden

Inledning

Äldrenämnden ansvarar för kommunövergripande frågor rörande äldreomsorg samt för att samordna och utveckla äldreomsorgen i Stockholms stad. Nämnden svarar också för samarbete med Stockholms läns landsting avseende äldre samt med Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum.

Nämnden svarar för samordning av planeringen av vård- och omsorgsboenden. Nämnden svarar vidare för samverkan med frivilligorganisationer inom nämndens verksamhetsområde och beslutar om bidrag till dem.

Äldrenämnden ansvarar för upphandling av privata utförare inom hemtjänsten, ledsagning och avlösning samt enstaka platser av vård- och omsorgsboenden. Nämnden har även på uppdrag av kommunfullmäktige att samordna uppföljning av ramavtalen och verksamheter i egen regi.

Äldrenämnden genomför övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för personal inom verksamhetsområdet.

Inom äldrenämnden finns stadens äldreombudsman och äldreomsorgsinspektörer.

Äldreomsorgen genomförs i huvudsak av stadsdelsnämnderna. Äldrenämnden är sidoordnad dessa. Direktiv gentemot nämnder kan endast utfärdas av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. Beslut i övergripande äldreomsorgsfrågor (t.ex. riktlinjer) fattas i kommunstyrelsen/kommunfullmäktige efter förslag från äldrenämnden.

Äldreförvaltningen bereder styrdokument, ger stadsdelsförvaltningarna råd och stöd samt utbildningar, som ger förutsättningar att leva upp till riktlinjerna, samt följer upp kvaliteten i den verksamhet som bedrivs. Genom dialog med stadsdelsförvaltningarna och genom att stimulera erfarenhetsutbyte mellan dem stödjer förvaltningen verksamhetsutvecklingen..

Alla nämnder ska planera utifrån de övergripande inriktningsmålen "Staden ska vara en attraktiv plats för boende, företag och besök", "Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras" och "Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva". Det samlade arbetet bidrar till förbättringar i de äldre stockholmarnas livssituation.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

Stockholm ska vara en, attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	0 öka		År
Andel anställda i avknoppade verksamheter	0 öka		Tertial

**KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas**

**NÄMNDMÅL:
Miljömedvetenhet ska genomsyra verksamheten**

Äldreförvaltningen ska i sin verksamhetsutövning, där det är möjligt, ha ett miljöperspektiv. Förvaltningen kan i begränsad omfattning värna och utveckla en hållbar livsmiljö med beaktande av förvaltningens uppdrag. Förvaltningen har två tjänstebilar, vilka är leasade miljöbilar med alkalolås. Bilarna används av Stockholms äldre- och handikappjour. Förvaltningen har tagit fram interna riktlinjer för miljöarbetet. Riktlinjerna informerar om hur personalen inom ett antal områden ska agera för att därigenom minska negativa miljöeffekter. Förvaltningen har även en transport- och resepolicy som gäller alla resor och transporter som görs i tjänsten. Syftet är att äldreförvaltningens resor och transporter ska genomföras på ett sådant sätt att hänsyn tas till såväl miljö som säkerhet och ekonomi.

Inköp av varor är av liten omfattning. De flesta inköpen sker genom centrala ramavtal som t.ex. kontorsmöbler, kontorsutrustning.

Upphandlad verksamhet

Äldreförvaltningen utför strategiska uppgifter för äldrenämnden. Vissa utredningsuppdrag liksom uppdrag att anordna utbildningar upphandlas av konkurrensutsatta utförare inom staden eller externt. Administrativ service köps från socialtjänstförvaltningen. Telefonitjänster är avropade på ett centralt avtal. Förvaltningens operativa verksamhet utförs av Stockholms äldre- och handikappjour.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. uttrycknings- och specialfordon	100 % öka		Halvår
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår	50 % öka		Tertial
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel	25 % öka		Halvår
Andel förnybart drivmedel i stadens egna etanol- och fordonsgasfordon	100 % öka		Halvår

**KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Bostadsbyggnadstakten ska vara hög**

NÄMNDMÅL:

De äldres skiftande behov av boende ska tillgodoses

Den 1 juli 2008 införs valfrihet för vård- och omsorgsboenden. Detta kommer att innebära en ny konkurrenssituation mellan stadens egna boenden och de privata vårdgivare som staden genom upphandling tecknat avtal med. För att ett boende ska upplevas som attraktivt för den enskilde utifrån dennes behov, kommer det att krävas att boendet på olika sätt profilerar sig genom att marknadsföra olika inriktningar som kan vara av särskild vikt för den enskilde när denne ska välja boende. Respektive boende måste även hålla en hög kvalitet avseende både verksamhetens innehåll och boendemiljö.

Under första halvåret 2008 genomförs upphandling av entreprenörer och privata vårdgivare för boenden som kommer att ingå i valfrihetssystemet.

Staden ska även verka för bra boenden för äldre i det ordinära bostadsbeståndet. Vid årsskiftet kommer den statliga Äldreboendedelegationen att lämna ett delbetänkande med anledning av uppdraget att se över olika former av mellanboenden. Utredningen kommer att ligga till grund för en del av den fortsatta planeringen kring stadens servicehus.

Aktiviteter

Under året kommer upphandling att genomföras avseende korttidsvård och profilboenden samt enstaka platser på vård- och omsorgsboenden. Även en upphandling av korttidsvård utomlands kommer att genomföras. Pågående kompletterande upphandling av hemtjänst, avlösning och ledsagning kommer att avslutas under första kvartalet 2008.

Vad gäller stadens egna vård- och omsorgsboenden pågår en inventering och kartläggning av dessa av Micasa i samverkan med äldreförvaltningen. Utifrån en bedömning av de framtida behoven och efterfrågan ska ett dokument tas fram som kan tjäna som beslutsunderlag i den fortsatta planeringen av stadens vård- och omsorgsboenden.

Äldreförvaltningen ska i samarbete med socialtjänstförvaltningens lokalplanerare och stadsdelsförvaltningarna ta fram ett förslag till generellt lokalprogram som ska kunna användas vid ombyggnationer och olika former av omstruktureringar av vård- och omsorgsboenden. Lokalprogrammet ska utgå från en kartläggning av de regelverk som finns för särskilda boenden som socialtjänstförvaltningens lokalplanerare gjort på uppdrag av äldreförvaltningen.

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske genom den årliga verksamhetsuppföljningen och följa utvecklingen av behovet av särskilda boendeformer som de enskilda väljer.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv
NÄMNDMÅL:
Kultur ska ges utrymme inom äldreomsorgen

Kultur i olika former ska ges större utrymme i äldreomsorgen. För att utveckla kulturen inom äldreomsorgen har äldrenämnden i budget för 2008 tilldelats 2,0 mnkr.

Aktivitet

Äldreförvaltningen kommer att samverka med kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna för att utveckla särskilda kulturinsatserna inom äldreomsorgen under 2008.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:
Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal alternativ inom vård- och omsorgsboende	115	öka	År
Antal alternativ inom hemtjänst	63	öka	År
Andel som aktivt valt hemtjänst		öka	År
Antal genomförda avknoppningar		öka	Tertial
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Genomföra riktade informationsinsatser för att underlätta medborgarnas valfrihet inom äldreområdet	2008-01-01	2010-12-31	
Utveckla samarbetet med frivilligorganisationerna	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:
Äldre ges goda förutsättningar att välja utförare

Stockholms stad har ett kundval för hemtjänst, ledsagning och avlösning där det finns en mångfald av utförare både avseende inriktning och storlek. I november 2007 fanns 51 privata utförare inom hemtjänsten. Den 1 juli 2008 införs även valfrihet för vård och omsorgsboende. Under 2007 har äldreförvaltningen haft ramavtal med 105 privata utförare av vård och omsorgsboenden. Äldreförvaltningen kommer under året att arbeta aktivt med att utveckla förutsättningarna för de äldre och deras närstående att välja utförare.

Aktiviteter

I samarbete med stadsledningskontoret kommer äldreförvaltningen att genomföra informationsinsatser till medborgarna om valfriheten, bl.a. genom att ta fram informationsfolder och underlag till lokal- och dagstidningar.

Äldreförvaltningen kommer även att delta i arbetet med att ta fram tillgängliga och användarvänliga webbaserade informationssystem för såväl äldre och deras närstående som biståndshandläggare och deras chefer.

För biståndshandläggare och deras chefer kommer seminarier/utbildningar att anordnas som tar upp biståndshandläggarens uppdrag och roll i samband med äldres val av utförare.

Vidare underlättas valfrihet om det i presentationen av utförarna finns redovisade uppgifter om kvalitet och resultat. Under året kommer äldreförvaltningen att utveckla en modell för detta.

Uppföljning

Uppföljning kommer att ske genom statistik över:

- informationsfolder och spridning av denna
- genomförda underlag till lokal- och dagstidningar
- seminarier/utbildningar för biståndshandläggare.

Effekten av insatserna kommer att avspeglas genom stadsledningskontorets enkät om valfrihetsnöjdhet.

IT-stöd för köhantering

Äldreförvaltningen har fått i uppdrag att ta fram ett IT-stöd för köhantering inför valfrihet på vård och omsorgsboendena. Valfriheten innebär att brukare, som efter biståndsbeslut, beviljas plats på vård och omsorgsboende ska kunna välja var han/hon vill bo. För att möjliggöra valet måste ett kösystem utvecklas där alla platser som ingår i valfriheten finns med.

Arbetet med att utveckla stadens verksamhetssystem, Paraplysystemet, så att det kan hantera kö till vård och omsorgsboende fr.o.m. den 1 juli 2008, har påbörjats och kommer att pågå under första halvåret 2008.

Parallellt med köarbetet sker framtagning av rapporter för verksamhetsuppföljning som bl.a. upprättade genomförande planer, ärenden per biståndshandläggare och ej verkställda beslut inom tre månader.

Statistik

Under 2008 kommer arbetet med att utveckla en webbaserad redovisning av äldreomsorgsstatistik att färdigställas. Arbetet bedrivs i samarbete med utrednings- och statistikkontoret (USK) som ansvarar för att aktuell äldreomsorgsstatistik redovisas varje månad på deras hemsida. Äldreomsorgsstatistiken kommer också att finnas tillgänglig för vidare bearbetning och analys i ett analysverktyg som stadens verksamheter använder.

Under 2008 fortsätter också arbetet med de anpassningar i Paraplysystemet som krävs för att staden ska kunna leverera statistikuppgifter till Socialstyrelsen enligt de nya krav som gäller fr.o.m. 1 juli 2008. Arbetet bedrivs i samarbete med stadsledningskontorets IT-avdelning och TietoEnator.

Demensboenden

Förvaltningen kommer under året att utreda hur minibemanningen på demensboenden ska vara.

”I samarbete med kommunstyrelsen göra en genomlysning av äldreomsorgen med inriktning på ledning och styrning”

Stadsdirektörens stab har kartlagt vilka nationella krav och kommunala styrdokument som ställs på äldreomsorgen och andra verksamheter samt hur dessa omsätts i stadens inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet. I budget 2008 har också angetts vilka indikatorer som ska följas upp. Genomlysningen bör syfta till en analys av hur styrningen fullföljs från kommunfullmäktige över stadsdelsnämnderna till de kommunala enheterna inom äldreomsorgen genom åtaganden och kvalitetsgarantier. När det gäller upphandlad verksamhet styrs dessa genom de avtal som skrivs med entreprenörer och utförare av hemtjänst resp. äldreboenden inom kundvals-systemet. Genomlysningen avser även de metoder för avtalsuppföljning, kvalitetsuppföljning och intern kontroll som används.

Informationsplan 2008

Intranät kommer att vara den huvudsakliga informationskällan för alla som arbetar inom eller med äldreomsorg i staden. Här kommer t.ex. att finnas äldreförvaltningens stöd- och styrdokument. På intranätet kommer äldreförvaltningens kursutbud m.m. att presenteras. På en ingång för Stockholms äldre- och handikappjour finns bl.a. senaste nytt för den interna personalen.

För allmänheten är www.stockholm.se den främsta kanalen. På www.stockholm.se/Insyn finns också tidplan för äldrenämndens sammanträden, fördragningslistor och handlingar. Protokoll från Kommunstyrelsens pensionärsråd kommer att finnas på www.stockholm.se/aldreomsorg.

Informationen till äldre och anhöriga sker till största delen via stadsdelsförvaltningarna i form av broschyrer och foldrar. Äldreförvaltningen tar fram vissa övergripande broschyrer och foldrar. Under 2008 planerar förvaltningen nytryck av broschyrerna ’Service för äldre i Stockholm’, ’Avgifter i boende resp. hemtjänst’ och ’Äldreplanen 2007-2011’. Nya broschyrer planeras om kost för äldre och om kundval i hemtjänsten. Broschyrerna kan laddas ner från www.stockholm.se och utges på de vanligaste invandrarspråken.

Information om kundval till vård- och omsorgsboende planeras i samarbete med stadsledningskontoret.

Bidrag till frivilligorganisationer för äldre

Förvaltningen kommer under första delen av 2008 att förelägga äldrenämnden reviderade riktlinjer för bidragsgivning till frivilliga organisationer för beslut. Under

året kommer förvaltningen att systematiskt besöka och följa upp de organisationer som erhåller bidrag från äldrenämnden.

Kvalitetsgarantier

Förvaltningen kommer att under året följa upp att enheterna har kvalitetsgarantier som stärker den enskildes inflytande och kontroll över den service, vård och omsorg som erhålls och att de efterlevs. Detta sker bl. a. genom äldreomsorgsinspektörernas och äldreombudsmannens arbete.

**KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen**

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av verksamheterna som bedrivs enligt gällande avtal (Vision 2030)	100%	100%	År
Andel omsorgspersonal med grundutbildning	87%	87%	År
Andelen nöjda omsorgstagare (äldreomsorg)	80 %	79%	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2007-01-01	2010-12-31
En utveckling av systematisk uppföljning av insatsernas genomförande, kvalitet och rättssäkerhet ska ske	2008-01-01	2010-12-31
Följa regeringens arbete med att utarbeta en värdighetsgaranti för äldreomsorgen	2008-01-01	2008-12-31
I samarbete med kommunstyrelsen genomföra särskilda utbildningsinsatser för äldreomsorgens chefer	2008-01-01	2010-12-31
Minimibemanning på demensboenden ska utredas	2008-01-01	2008-12-31
En boendegaranti ska utredas	2008-01-01	2008-12-31
Genomföra en kartläggning av särskilda boenden för äldre samt bedöma efterfrågan och utreda det framtida behovet av olika boendeformer, i samarbete med kommunstyrelsen.	2008-01-01	2008-12-31
Genomföra analys av äldreomsorgens verksamhetsnytta i relation till resurstilldelning, kundnöjdhet och befintlig kompetens	2008-01-01	2008-12-31
Kostprojektet fortsätter	2008-01-01	2008-12-31
Medarbetarnas kompetens och utbildningsgrad ska öka	2008-01-01	2010-12-31
Utveckla kulturinsatserna inom äldreomsorgen	2008-01-01	2008-12-31

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med kommunstyrelsen göra en genomlysning av äldreomsorgen med inriktning på ledning och styrning	2008-01-01	2008-12-31
Ett kansli för biståndsbedömning inom äldreomsorgen inrättas	2008-01-01	2008-12-31

NÄMNDMÅL:

Inom staden sker en rättvis och lika biståndsbedömning

Bedömningskansli

I samband med kommunfullmäktiges beslut om finansborgarrådets förslag till budget 2008 beslutades att inrätta ett bedömningskansli. Kansliet ska inte överpröva biståndsbeslut utan samla kunskaper om de olika bedömningar som görs för att kunna använda detta i ett utvecklingsarbete.

Förvaltningen kommer i särskilt ärende till äldrenämnden föreslå bedömningskansliets innehåll, uppdrag och uppgifter.

En utveckling av systematisk uppföljning av insatsernas genomförande, kvalitet och rättssäkerhet ska ske.

För att samlat kunna belysa och analysera stadens äldreomsorg samt följa måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål och indikatorer pågår ett arbete inom äldreförvaltningen avseende uppföljningens struktur och innehåll. Redovisningen följer kommunfullmäktiges mål, indikatorer och aktiviteter samt rapporter från äldreomsorgsinspektörerna, äldreombudsmannen, revisionskontoret, länsstyrelsen m fl. Uppföljningen kommer att ske fr.o.m. 2008 och sammanställas i komprimerad form i samband med tertialrapporterna samt en helårsredovisning i anslutning till verksamhetsberättelsen.

NÄMNDMÅL:

Trygghet, värdighet och inflytande präglar hela äldreomsorgen

Riktlinjer för hälso- och sjukvård inom Stockholms stads särskilda boenden och dagverksamheter för äldre

Staden ansvarar enligt hälso- och sjukvårdslagen, HSL, för att en god hälso- och sjukvård erbjuds dem som bor i särskilt boende och dem som vistas på dagverksamheter för äldre.

Den 15 november 2007 beslutade äldrenämnden att godkänna riktlinjer för hälso- och sjukvård inom Stockholms stads särskilda boenden och dagverksamheter för äldre. För att implementera riktlinjerna kommer ansvariga i respektive stadsdelsnämnd att under år 2008 få utbildning i tillämpningen av riktlinjerna.

Händelse- och riskanalys

För att kontinuerligt och långsiktigt utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten ska stadsdelsnämnderna införa ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter. Ledningssystemet ska bland annat innehålla rutiner för avvikelshantering inom hälso- och sjukvården och för hur fel och brister inom socialtjänsten fångas upp. Syftet med att rapportera avvikelser, fel och brister är att dra lärdom av tillbudet eller den negativa händelsen och med riskförebyggande insatser förhindra att samma typ av händelse inträffar igen.

Som en led i detta kommer 2-3 anställda inom respektive stadsdelsnämnd att under 2008 vid två tillfällen genomgå en femdagarsutbildning i händelse- och riskanalys. Metoden är att systematiskt identifiera orsaker till negativa händelser och bedömning av risker i verksamheten.

Stockholms äldre- och handikappjour

Äldrenämnden utför verksamhet riktad till brukarna genom Stockholms äldre- och handikappjour. Jourdagens tre enheter har sim tidigare följande uppdrag:

- **Trygghetsjouren** är den myndighet som under kvällar, nätter och helger handlägger och biståndsbedömer akut uppkomna hjälp- och omvårdnadsbehov, inom äldre och handikappomsorgen, enligt delegation från stadsdelsnämnderna samt arbetsleder kommunens omvårdnadspersonal i akuta situationer under jourtid.
- **Larmcentralen** erbjuder stadsdelsförvaltningarna tjänster för larmmottagning samt tjänster som installation och service av trygghetslarm som utförs av enhetens teknikavdelning. Larmcentralen tar emot och åtgärdar trygghetslarmrapport från äldre och funktionshindrade i eget boende i 12 stadsdelsförvaltningar och i två kranskommuner.
- **Jourpatrullerna** åtgärdar akut uppkomna hjälp- och omvårdnadsbehov under kvällar, nätter och helger, då dessa behov inte kan tillgodoses på annat sätt. De avlastar stadsdelsförvaltningarna vid tillfälliga, akuta arbetsanhopningar.

NÄMNDMÅL:

Samverkan vid in- och utskrivning från akutsjukhusen fungerar väl

Staden har ett samverkansavtal med Stockholms läns landsting om äldreomsorgen. WebCare-systemet som staden är anslutet till möjliggör överföring av relevant patientinformation mellan vårdgivarna. Innan någon skrivs ut från den slutna vården ska det vara klart att någon inom primärvården och/eller stadsdelsnämnden tar ansvar för att den enskilde får erforderlig vård och omsorg vid hemkomsten. Detta regleras i betalningsansvarslagen och Socialstyrelsens föreskrifter från år 2005 om samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutna vård. Äldreförvaltningen har tillsammans med stadsledningskontorets juridiska avdelning samt Kommunförbundet i Stockholms län och Stockholms läns landsting kommit överens om rutiner för tillämpning av betalningsansvarslagen och Socialstyrelsens föreskrifter om samverkan vid in- och

utskrivning av patienter i slutenvård.

Den 1 oktober 2007 beslutade kommunfullmäktige godkänna överenskommelsen, som gäller från den 1 november 2007. Ett krav är att en vårdplan upprättas som innehåller uppgifter om den enskildes bedömda behov av insatser samt uppgifter om vilken enhet som ansvarar för respektive insats. En vårdplan räknas som upprättad först då den har justerats/kvitterats av samtliga ansvariga enheter. Genom justering tar huvudmännen ansvar för insatserna och den enskilde bör få ett gott omhändertagande.

Aktivitet

Äldreförvaltningen kommer att medverka till att sprida och följa upp överenskommelsen i samverkan med landstinget. En övergripande samverkan i länet kommer att ske via Kommunförbundet i Stockholms lä (KSL).

Det är av stor vikt att överenskommelsen kompletteras med lokala rutiner, som garanterar att den enskilde får ett gott omhändertagande vid in- och utskrivning i slutenvård.

Uppföljning

Uppföljning sker via stadsdelsnämndernas ledningssystem för kvaliteten och patientsäkerheten enligt socialstyrelsens anvisningar.

NÄMNDMÅL:

Personalen i äldreomsorgen har kunskap om måltidens betydelse för de äldres hälsa och välbefinnande

Äldrenämnden har föreslagit kommunfullmäktige att anta en kostpolicy för äldreomsorgen. Den antagna kostpolicyn med råd och rekommendationer, kommer att införas genom samarbete med samtliga stadsdelsförvaltningar. En handlingsplan för utbildnings- och informationsinsatser till berörda målgrupper som ledning, enhetschefer och biståndshandläggare kommer att upprättas under våren 2008.

Kostverksamheten bistår kontinuerligt med specialistkunskap inom området kost och nutrition till ledning och personal inom staden, vilket även omfattar stöd och råd till befintliga kost- och nutritionsprojekt i stadsdelsförvaltningarna. Utbildning och kompetenshöjande åtgärder möjliggör en fortsatt utveckling av kvaliteten på mat och måltider inom staden.

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum kommer under året att utvärdera nämndens kostprojekt.

NÄMNDMÅL:

Personalen i äldreomsorgen har bred kompetens

Arbete inom äldreomsorgen är en mångfasetterad verksamhet som ställer stora krav på djup och bred kunskap. Stadsdelsnämnderna har i budget för 2008 tillsammans tillfört 30 mnkr för kompetensutveckling. Äldreförvaltningen kommer under året att ha nära kontakt med stadsdelsförvaltningarna för att tillsammans med dessa planera kompetensutveckling i syfte att höja kvaliteten inom stadens äldreomsorg. Äldreförvaltningens initiativ kommer att komplettera de satsningar förvaltningarna

själva gör. Huvudansvaret för personalens kompetensveckling ligger även fortsättningsvis på respektive stadsdelsförvaltning.

För kompetensutveckling och utbildningsinsatser av personal inom äldreomsorgen disponerar äldrenämnden de medel som ej förbrukats av de 30,0 mnkr som avsattes 2007. Hur mycket återstående medel som finns för 2008 är baserat på bokslutet för 2007.

Aktiviteter

I Stockholms stads äldreplan 2007-2011 anges att anställda inom äldreomsorgen ska ha adekvat utbildning och kompetens. Målet är att alla tillsvidareanställda ska ha grundutbildning. En del av vårdpersonalen har svenska som andraspråk och behöver utveckla sina språkkunskaper. Äldreförvaltningen kommer att söka EU-medel för att utveckla och genomföra utbildningar för dem som har de sämsta kunskaperna i svenska för att lyfta denna grupp.

En inventering av utbildningsnivån bland vårdpersonalen, i samarbete med personalpolitiska avdelningen, kommer att slutföras under våren 2008. Utifrån denna kommer att fastställas vad som i staden ska räknas som grundutbildning.

Personal kommer att erbjudas fortbildning både i form av kurser, seminarier och högskoleutbildningar.

Demenskunskap är ett prioriterat område och för alla personalkategorier och på alla nivåer.

Kompetensutveckling i framtiden kommer i större utsträckning att ske på eller nära den egna arbetsplatsen. Det ställer krav på en utveckling av sätten att utbilda sig.

Ett samarbete med personalstrategiska avdelningen har påbörjats vad gäller kompetenshöjning för stadens enhetschefer inom äldreomsorgen. Det nära ledarskapet, kommunikation och arbete med värdegrund är prioriterade områden.

Förvaltningen kommer att tillsammans med personalstrategiska avdelningen arrangera seminarier för personal kring friskvårdfrågor. Verksamheter och projekt där träning på arbetstid gett goda resultat kommer att lyftas fram som goda exempel.

Ett viktigt område för att öka kvaliteten i äldreomsorgen är att ge vårdpersonalen möjlighet att utveckla sina kunskaper i vardagsrehabilitering och kultur i vården. Paramedicinare kommer att erbjudas särskild kompetensutveckling inom sina respektive arbetsområden.

Behovet av utveckling inom beställarfunktionerna och dess professioner är ett angeläget område. Äldreförvaltningen kommer att erbjuda biståndshandläggarna kompetensutveckling i bl.a. juridik, förhållningssätt och bemötande, demenskunskap och konsumentupplysarfrågor.

Nya riktlinjer för biståndshandläggning enligt Socialtjänstlagen (SoL) har beslutats. Under januari kommer förvaltningen i samverkan med stadsledningskontorets

juridiska avdelning att genomföra obligatoriska utbildningar för biståndshandläggare och chefer i tillämpningen av dessa riktlinjer.

Uppföljning

Under året kommer en uppföljning att ske av hur många kurser/utbildningar som genomförts, vilka inriktningar samt antal deltagare.

Äldreombudsmannens och äldreomsorgsinspektörernas verksamheter är en del av verksamhets- och kvalitetsuppföljningen.

Äldreombudsmannen

Äldreombudsmannen kontaktas av enskilda medborgare för råd och stöd i de frågor som rör äldre och deras närstående. Genom fasta telefontider dag- och kvällstid samt god tillgänglighet finns ett forum för den enskilde att lämna synpunkter eller klagomål som inte framförs direkt till berörd enhet eller stadsdelsnämnd. Äldreombudsmannen bevakar äldres rättigheter och initierar förbättringar inom stadens äldreomsorg genom en nära dialog med berörda nämnder och förvaltningar.

Ett uppföljningssystem för att sammanställa och åskådliggöra synpunkter och klagomål kommer att tas fram under 2008.

Äldreomsorgsinspektörerna

Äldreomsorgsinspektörerna har följt upp kvaliteten i Stockholms stads äldreomsorg sedan år 1997. Fr.o.m. 2002 har inspektörernas granskning utökats till att omfatta även beställarfunktion och biståndshandläggning. Huvudsyftet med att inrymma biståndshandläggning i granskningen är att kunna följa och redovisa kvaliteten i hela den kedja av beslut och insatser som den äldre möter då ett behov av vård och omsorg uppstår. Det är angeläget att granskning enligt en likvärdig modell kan slutföras i alla stadsdelsnämnder. De stadsdelsnämnder som kvarstår för inspektörerna att granska är Kungsholmen, Norrmalm, Hägersten-Liljeholmen, Bromma och Skärholmen.

Under 2008 påbörjas en diskussion om inspektörernas fortsatta arbete, för att ingå som en tydligare del i en kontinuerlig verksamhets- och kvalitetsuppföljning.

Följa regeringens arbete med att utarbeta en värdighetsgaranti för äldreomsorgen.

Den statliga utredningen kommer den 31 mars 2008 att presentera slutbetänkandet om en värdighetsgaranti för äldreomsorgen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Sjukfrånvaro (%)	8,0 %	minska	Halvår
Medarbetarindex		tas fram 2008	År
Frisknärvaro		tas fram 2008	År
Andel chefer med chefskörkort		tas fram 2008	År
Personalomsättning (externt)		tas fram 2008	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Personalomsättning (internt)		tas fram 2008	År

Värdegrund

Under hösten 2007 har arbete påbörjats för att ta fram gemensam värdegrund för förvaltningen. Detta arbete kommer att fortsätta under första delen av år 2008. Syftet är att öka sammanhållningen i förvaltningen och att på ett otvunget sätt tillvarata de skilda kompetenserna inom förvaltningen för att uppnå gemensamma mål. Ett dokument kommer att utarbetas som kan användas i det fortsatta arbetet med verksamhetsplanering och intern personalutveckling.

Organisationsöversyn

Under hösten 2007 genomförs en översyn av organisationen i syfte att klargöra om förvaltningen effektivare kan fullgöra uppdraget. I översynen ingår även att infoga de nya uppdragen i budget 2008 om inrättande av ett bedömningskansli och ökad satsning på kulturverksamhet i äldreomsorgen.

Arbetsmiljö

Förvaltningen kommer under 2008 att genomföra en psykosocial skydds rond för alla medarbetare på förvaltningen.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

Budgeten ska vara i balans

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndernas budgetföljsamhet efter tekniska justeringar (%)	100 %	100 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	Tertial
Nämndernas budgetföljsamhet före tekniska justeringar (%)	100 %	100 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	Tertial
Nämndernas prognossäkerhet T1	+/- 1 %	+/- 1% (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	År
Nämndernas andel indikatorer med hög måluppfyllelse		tas fram 2008	År
Nämndernas prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	År

NÄMNDMÅL:
Budgeten ska vara i balans
Budget

Kommunfullmäktige fastställde den 18-19 oktober 2007 budget 2008 för Stockholms stad med inriktning för 2009 och 2010. Medel för äldreomsorg har i första hand budgeterats under stadsdelsnämnderna. För äldrenämnden beslutades nedanstående budget.

	Budget 2008	Verksamhetsplan 2008
Kostnader (-)	- 62,5	-78,2
Intäkter	0,0	15,7
Netto	- 62,5	- 62,5

I budget 2008 har i jämförelse med budget 2007 äldrenämnden tillförts bl. a. medel om 5,0 mnkr för inrättande av ett bedömningskansli och 2,0 mnkr till kultur inom äldreomsorgen. Stockholms äldre- och handikappjour har även en intäktsfinansierad verksamhet som beräknas till 15,7 mnkr under 2008. Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden redovisar motsvarande omslutningsförändring.

Äldreförvaltningen köper administrativ service av socialtjänstförvaltningen. Överenskommelsen omfattar, it-support, webbunderhåll samt ekonomiadministration och löneadministration. Löneadministrationen kommer från den 1 februari att överföras till serviceförvaltningen. Äldreförvaltningen hyr kontorslokaler av socialtjänstförvaltningen.

För kompetensutveckling och utbildningsinsatser av personal inom äldreomsorgen disponeras ej förbrukade medel av de 30,0 mnkr som avsattes 2007. Hur mycket återstående medel som finns för 2008 är baserat på bokslutet för 2007. Medlen kommer att tillföras nämnden under 2008.

Förvaltningen kommer att avsätta personella resurser för att förstärka hantering och uppföljning av äldrenämndens bidragsgivning till frivilliga organisationer och förvaltningens webb-platser.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna		minska	År

Risk- och väsentlighetsanalys

Förvaltningen bedömer utifrån gjord risk- och väsentlighetsanalys att äldrenämndens indikatorer kommer att uppfyllas.

Bilagor

Aktivitetsplan för upphandling i konkurrens

Interkontrollplan med risk- och väsentlighetsanalys

Jämställdhets- mångfaldsplan

Planerade utbildningsinsatser 2008